

Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій
Кафедра менеджменту ім. І. А. Марокіної

МАТЕРІАЛИ

X Міжнародної науково-практичної конференції

**«Менеджмент XXI століття:
глобалізаційні виклики»**

23 квітня 2026

м. Полтава

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної
Кафедра інформаційних систем та технологій
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
Наукова установа «Науково-дослідний центр сталого розвитку»
ГО «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Science and research institute of social and economic development (Чехія)
The University of Occupational Safety Management in Katowice (Польща)
Institute of European Education (Болгарія)
International Slavic University (Македонія)
ISMA University (Латвія)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
Atlântica – Instituto Universitário (Португалія)
WSHIU Akademia Nauk Stosowanych (Польща)
Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
National Institute of Economic Research, Batumi (Грузія)
Eurasian National University named after L. N. Gumilev (Казахстан)
City of Saint Louis Local Government (США)
Glendale Community College of Maricopa Community
College System, Arizona (США)

Матеріали

**X Міжнародної науково-практичної конференції
«Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики»**

23 квітня 2026 р.

Полтава 2026

**УДК 005 «20»
М 50**

Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики : матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції, 23 квітня 2026 р. Полтава : ПДАУ, 2026. 593 с.

У матеріалах конференції розглядаються загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти методології та практики сучасного менеджменту.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

О.А. Галич, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

В.І. Аранчій, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Д.В. Дячков, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної, директор навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій Полтавського державного аграрного університету,

Т.В. Воронько-Невіднича, д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

М.В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Ю.В. Уткін, к.т.н., доцент, завідувач кафедри інформаційних систем та технологій Полтавського державного аграрного університету,

І.П. Потапюк, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено

А.І. Хвостіков, доктор філософії (PhD) з економіки
*Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця,*
Д.О. Коваленко, здобувач третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Державний біотехнологічний університет

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПОБУДОВИ СТРАТЕГІЧНОГО РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-СУБ'ЄКТАМИ

Виключний рівень екзогенної нестабільності політичного та економічного середовища України, що визначається сучасними реаліями, об'єктивно зумовлює необхідність перегляду та трансформації наявних підходів до стратегічного управління діяльністю бізнес-суб'єктів аграрної сфери. Класичні парадигми стратегічного менеджменту за умов зростаючих ризиків руйнування логістичних ланцюгів, обмеженості доступу до ресурсів та орієнтованих за максимізацію прибутковості, поступово втрачають свою ефективність, поступаючись сучасним концепціям забезпечення стійкої конкурентоспроможності через нівелювання реальних і потенційних загроз.

Стратегічний вектор ризикоорієнтованого підходу до агроменеджменту надає можливості імплементації процедур оцінки складових нестабільного бізнес-середовища у процесі прийняття управлінських рішень, перетворюючи ризики з викликів на джерело можливостей та перспектив підвищення ефективності бізнесу. Для підприємств аграрної сфери стратегічне ризик-орієнтоване управління формує фундамент їхньої фінансово-економічної безпеки, інструментарій подальшої інтеграції у європейський економічний простір та потенціал здобуття довгострокових конкурентних переваг на засадах екологічної стійкості і сталого розвитку.

Детермінація концептуального змісту стратегічного ризикоорієнтованого управління бізнес-суб'єктів репрезентується комплексною системою дій, що синергійно спрямовані на ідентифікацію, аналіз, оцінку та мінімізацію ризиків для забезпечення їх стабільного розвитку [1]. Сучасне стратегічне управління ризиками базується на принципах цілісного погляду на

ризиків, їх взаємозалежності та здатності впливати на вартість бізнесу у довгостроковій перспективі [2]. У науково-практичній площині ризик-орієнтоване стратегічне управління набуває системного характеру через врахування наступних ключових пріоритетів діяльності господарюючих суб'єктів: 1) як пом'якшення та нівелювання ризиків, що призводить до підвищення конкурентоспроможності [3]; 2) як зміцнення фінансового стану та нарощування потенціалу прибутковості бізнесу у довгостроковій перспективі [4]; 3) як засіб досягнення фінансово-економічної безпеки на різних рівнях управління [5]; 4) як спосіб економічних трансформацій бізнесу й управління, зумовлених системними змінами бізнес-середовища [6; 7]; 5) як засіб успішного досягнення цілей сталого розвитку бізнесу та здобуття стійких конкурентних переваг на основі екологічних та соціальних цінностей (у контексті ESG управління) [8].

За результатами компаративного аналізу Аберніхіною І. було виділено п'ять основних етапів еволюції ризик-орієнтованого управління: класичний (до 1950 років ХХ сторіччя), етап фінансового управління (1950-1980 роки), інтегрований етап (1990-2000 роки), етап управління ризиками поведінкової економіки (2000-2015 роки) та цифровий етап [2]. Досліджуючи питання становлення ризикоорієнтованого управління, українські вчені акцентують наявність системних, процесуальних, поведінкових, цифрових та інтегрованих підходів до їх імплементації у практичну діяльність [9]. Не заперечуючи таких авторських поглядів, за результатами власної систематизації літературних джерел, нами було виділено наступні науково-методичні підходи до розвитку ризик-орієнтованого стратегічного управління (рис. 1).

Сучасні реалії господарського управління формують нову специфіку ризикоорієнтованого управління діяльністю бізнес-суб'єктів. Основними чинниками, що визначають його особливості, постають: глобальна цифровізація суспільних процесів, зростання ролі екологічних і соціальних чинників в управлінні та бізнесі, підвищення та розширення географії геополітичної нестабільності (світові пандемії, військові конфлікти) та ступеня турбулентності зовнішнього середовища. Ці фактори значно розширюють наявну площину ризиків діяльності господарюючих структур та вимагають обґрунтування принципово нових стратегій їх управління.

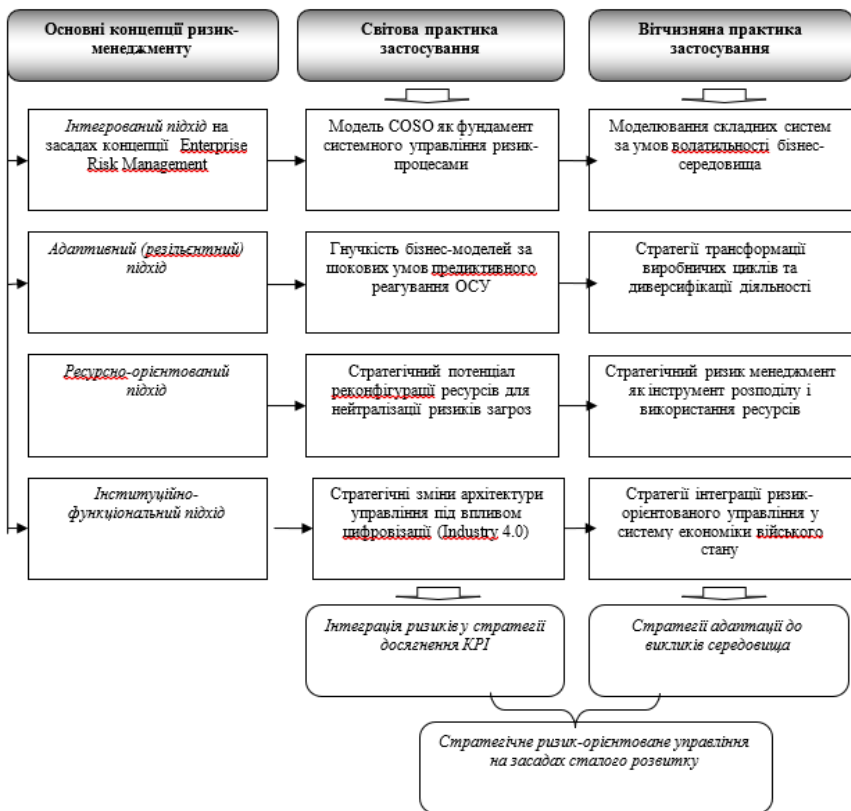

Рис. 1. Науково-методичні підходи до побудови стратегічного ризик-орієнтованого управління бізнес-суб'єктами
Джерело: складено автором

Обґрунтування стратегій ризикоорієнтованого управління в аграрному секторі України передбачає комплексне врахування сукупності зазначених чинників та особливостей розвитку галузі, зокрема, у контексті умов післявоєнного відновлення та стратегічних пріоритетів розвитку національної економіки. Площина викликів у агробізнесі вже не обмежується традиційними ризиками ведення сільськогосподарської діяльності та виключними геополітичними ризиками і ризиками багаторічної макроекономічної невизначеності. За умов приєднання України до європейського економічного простору та перспектив здобуття довгострокових конкурентних переваг, традиційні ризики

доповнюються викликами, що формують стратегічні курси, зобов'язання за якими взяла на себе Україна, здобуваючи гідне місце на світовому ринку та міжнародному співтоваристві. Такими стратегічними ініціативами є Паризька угода, Європейська зелена угода, Глобальна ініціатива щодо викидів метану (Global Methane Pledge), стратегія ЄС «Від ферми до виделки», стратегія «Бонських викликів», що пов'язана із відновленням деградованих природно-біологічних ресурсів, Конвенції ООН про збереження біологічного різноманіття.

Список використаних джерел:

1. Артимонова І.В., Нянко В.М. Ризик-орієнтований підхід до управління виробничо-господарською діяльністю сільськогосподарських підприємств у сучасному інституційному середовищі. Інноваційна економіка. 2025. № 4. С. 169-176
2. Abernikhina I. The Evolution of Risk Management Theories in Business. Economics of Systems Development. Volume 7 Issue 2 (2025). P. 13-19
3. Балдинюк, В. (2023). Ризик-менеджмент як інструмент управління діяльності суб'єктів господарювання. Економіка та суспільство, (55). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-39>
4. Орлова, О.М., та Бездітко О.Є. (2025). Особливості управління ризиками фінансової складової діяльності підприємств за умов кризи. Науковий вісник ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнологій. Серія "Економічні науки", 27 (105), 84-88. <https://doi.org/10.32718/nvlvet-e10513>
5. Бобиль В. В., Лоскутова Г. А. Ризик-орієнтоване управління як складова фінансово-економічної безпеки підприємства. Review of transport economics and management, 2023, Iss. 9(25). С. 95-104
6. Світовий О. М., Солом'яний О.О. Особливості застосування стратегій управління ризиками на підприємствах в умовах економічної нестабільності. Економіка та суспільство. 2025. Вип. 74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-120>
7. Дуднева, Ю., & Зайцева, А. (2023). Ризик-орієнтоване управління підприємствами в умовах невизначеності зовнішнього контексту. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка, 15(30). [https://doi.org/10.33296/2707-0654-15\(30\)-10](https://doi.org/10.33296/2707-0654-15(30)-10)
8. Буреннікова Н. В., Гордійчук А. П., Буренніков Ю. Ю. Результативність функціонування підприємств на засадах SEE-управління: оновлений погляд на концепцію COSO, SEE-ризик. Бізнесінформ. 2025. № 1. С. 387-396
9. Проскура В. Ф., Білак Р.Г. Методологічні підходи до управління ризиками. Економіка і суспільство. МДУ, 2017р. Випуск № 9. С. 599-607

<i>В.М. Собчишин, І.В. Котова, М.Є. Кулик</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СИНЕРГІЇ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ І МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ	392
<i>Н.В. Тарасевич</i> МЕНЕДЖМЕНТ СТРАТЕГІЙ ЦІНОУТВОРЕННЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ	394
<i>L. Tarasovych</i> BRAND MARKETING FOR LOCAL AUTHORITIES: A METHODOLOGICAL APPROACH	397
<i>Л.В. Тарасович, І.В. Наумік, М.О. Германюк</i> МАРКЕТИНГОВА КОМУНІКАЦІЙНА ПОЛІТИКА: ІДЕНТИФІКАЦІЯ В СИСТЕМІ БРЕНД-МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА.....	399
<i>С.В. Філіна, Н.Л. Кужель, О.В. Кужель</i> СТРАТЕГІЧНА ГНУЧКІСТЬ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄЗДАТНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ПЕРМАНЕНТНИХ КРИЗ	403
<i>А.І. Хвостіков, Д.О. Коваленко</i> НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПОБУДОВИ СТРАТЕГІЧНОГО РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-СУБ'ЄКТАМИ.....	405
<i>А.І. Хвостіков, Д.В. Левченко</i> КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ПРОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БРЕНДУ.....	409
<i>Л.І. Чернишова, Ю.С. Стенгач</i> АДАПТАЦІЯ МОТИВАЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ ДО НОВИХ ВИКЛИКІВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	412
<i>Л.В. Яловега, Т.Б. Прийдак, О.В. Лега</i> ОЦІНЮВАННЯ ФІСКАЛЬНИХ РИЗИКІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД.....	415
<i>О.В. Криворучко</i> ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ СУЧАСНОГО МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	417
<i>Р.В. Куришко</i> ОЦІНКА РИЗИКІВ У ТОПОГРАФО-ГЕОДЕЗИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИХ ПІДПРИЄМСТВ	420
<i>Т.М. Грекова, В.В. Катряк</i> РОЛЬ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	422